

ČAROVNÁ VILA.
NEZABUDNUTELNÉ LETO.
SKRYTÉ TAJOMSTVÁ SA DERÚ NA POVRCH.

LUCINDA
RILEYOVÁ
OLIVOVNÍK

AUTORKA ÚSPEŠNEJ ROMANTICKEJ SÉRIE *SEDEM SESTIER*

TATRAN

OLIVOVNÍK

OLIVOVNÍK

LUCINDA RILEYOVÁ

TATRAN

Z anglického originálu Lucinda Riley: THE OLIVE TREE,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Pan Books, an imprint of Pan Macmillan, Dublin 2016,
preložila Zuzana Gáliková.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2023 ako 5417. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a polep navrhla a spracovala Ľubica Kochanová.

Zodpovedná redaktorka Adriana Oravcová

Jazykové redaktorky Zlata Sršňová, Zuzana Šulajová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © Lucinda Riley, 2016

Translation © Zuzana Gáliková 2023

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2023

ISBN 978-80-222-1410-0

Venujem „skutočnému“ Alexandrovi

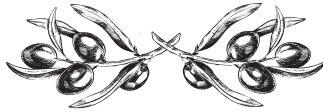

*Za tieňom bež, za každým ujde ti;
Utekaj preč, za tebou poletí.*

Ben Jonson

Alex

Villa Pandora, Cyprus

19. jūla 2016

Kľučkujem autom pomedzi hlboké výmole, ktoré za desať rokov nikto neopravil a čoraz viac sa prehľbujú. Ešte chvíľu sa trmáčam po ceste, potom zabrzdím a uprene hľadím na Pandoru. Napadne mi, že nie je až taká krásna ako dovolenkové vily z osľňujúcich záberov na webových stránkach s ponukami luxusných nehnuteľností. Zozadu pôsobí dosť stroho, triezvo až prísne. Presne tak, ako som si vždy predstavoval jej niekdajších obyvateľov. Štvorcovým pôdorysom mi pripomína domčeky z lega, ktoré som staval ako chlapec. Jej bledé múry sa týčia nad vyprahnutou vápencovou krajinou, ktorú, kam len oko dovidí, pokrýva krehký plazivý vinič. Snažím sa porovnať skutočnosť s virtuálnym obrazom, ktorý mám uložený vo svojej myšli ako spomienku z leta pred desiatimi rokmi, a prichádzam k záveru, že pamäť ma nesklamala.

Zaparkujem auto a prejdem popri masívnych stenách k prednej časti vily na terasu, ktorá Pandoru pozdvihla spomedzi obyčajných stavieb do vyššej ligy. Prejdem terasou a zamierim k bočnej stene so zábradlím, za ktorým sa terén mierne zvažuje. Aj tu sa rozprestierajú vinice, skupinky olivovníkov a obielené hospodárske budovy, ktoré pôsobia mierne rušivým dojmom. V diaľke sa trblieta akvamarínová čiara oddelujúca zem od oblohy.

Všimnem si, ako zapadajúce slnko predvádza svoje najlepšie číslo, jeho žlté lúče prenikajú do modrej hladiny a menia ju na zlatú. Zaujme ma to, pretože som si vždy myslel, že zo žltej a modrej vznikne

zelená. Obzriem sa napravo a hľadím na záhradu pod terasou. O prekrásne záhony, ktoré tam pred desiatimi rokmi vysadila moja matka, sa nemal kto starať; bez starostlivosti a vody zmizli z nehostinnej pôdy a ustúpili nevzhľadnej pichľavej burine neznámeho druhu.

Uprostred záhrady stojí strom. Ešte stále na ňom visí jeden koniec hojdacej siete, v ktorej kedysi odpočívala moja matka, vystrapkané povrazy vyzerajú ako staré špagety. Vtedy dávno som dal tomuto olivovníku meno „Starček“, pretože mi viacerí dospelí povedali, že tam stojí odnepamäti. Zatiaľ čo okolo neho všetko postupne zoschlo a odumrelo, on rástol a mohutnel, možno vďaka tomu, že odhodlaný prežiť storočia odoberal životnú silu svojim hynúcim botanickým susedom.

Vyzerá dosť impozantne, stelesňuje metaforický triumf nad nepriazňou osudu a každý milimeter jeho hrčovitého kmeňa je pyšným dôkazom jeho zápasu.

Zadivím sa, prečo ľudia nenávidia mapu svojho života, ktorá sa objavuje na ich tele, keď takýto strom, vyblednutú maľbu či ošarpanú neobývanú budovu vebíme pre ich starobylosť.

Zamyslene sa obrátim k vile a s úľavou zisťujem, že Pandora ostala aj napriek viacročnému zanedbávaniu aspoň zvonka zachovalá. Pri hlavnom vstupe vyberiem z vrečka železný kľúč a otvorím dvere. Kráčam zatemnenými izbami, ktoré chránia pred svetlom zavreté okenice, a uvedomím si, že moje emócie sú otupené. Asi je to tak najlepšie. Nemám odvahu niečo cítiť, pretože tu – viac než kdekoľvek inde – cítim *jej* esenciu...

O pol hodiny pootváram okenice na prízemí a posťahujem plachty z nábytku v salóne. Kým stojím uprostred prachových čiastočiek poletujúcich vo svetle zapadajúceho slnka, spomeniem si, ako som sem prišiel po prvý raz a všetko sa mi tu zdalo hrozne staré. A ako prechádzam pohľadom po poohýbaných stoličkách a ošúchanej pohovke, premýšľam, či v istom bode ostane staré iba starým ako v prípade olivovníka, lebo navonok sa zdá, akoby sa vôbec nič nemenilo. Ako sivovlasí starí rodičia v očiach malého vnúčaťa.

Pravdaže, jedna vec v tejto miestnosti sa zmenila na nepoznanie – ja. My ľudia završíme drvivú väčšinu svojho fyzického a mentálneho vývoja počas prvých rokov na planéte Zem. Bábätko sa mihom zmení na dospelého. Potom, aspoň navonok, prežijeme zvyšok svojho života viac-menej s tým istým vzhľadom. Akurát sme čoraz viac poohýba-

nou a menej príťažlivou verziou svojho mladšieho ja. Gény a gravitácia sa na nás podpisujú najvýraznejším spôsobom.

A pokiaľ ide o náš emocionálny a intelektuálny rast... nuž, musíme veriť, že existujú nejaké výhody, ktoré sú náhradou za pomalý úpadok našej vonkajšej výbavy. Tu v Pandore si jasne uvedomím, že je to tak. Kráčam späť do haly a pri spomienke na „Alexa“, ktorým som kedysi bol, sa rozosmejem. A trochu sa prikrčím, keď si predstavím seba samého ako trinásťročného a v tom čase poriadne neznesiteľného a ego-centrického tínedžera.

Otvorím dvere „skrine na metly“ – tak nežne som nazýval izbu, ktorú som obýval v to dlhé horúce leto pred desiatimi rokmi. Načiahnem sa za svetlom, a keď sa rozhliadnem okolo seba, zisťujem, že som to s názvom izby neprehnal. Zdá sa mi, že priestor sa tu ešte viac scvrkol. S výškou meter osemdesiat vstúpim dnu a nie som si istý, či by mi v prípade, že by som zavrel dvere a ľahol si, netrčali nohy z malého okna ako *Alici v krajine zázrakov*.

Pozerám sa na police po oboch stranách tesnej miestnosti a všimnem si, že knihy, ktoré som starostlivo zoradil podľa abecedy, sú stále tam. Inštinktívne jednu vytiahnem – *Odmeny a víly* od Rudyarda Kiplinga –, prelistujem ju a nájdem v nej jeho slávnu báseň. Preletím očami po veršoch *Ak jasnú hlavu nestratíš...* Sú to múdre životné rady, ktoré otec venoval svojmu synovi. Do očí mi vstúpia slzy súcitu voči dospievajúcemu chlapcovi, ktorým som bol v tom čase, keď som tak zúfalo hľadal svojho otca. A keď som ho našiel, zistil som, že už jedného mám.

Vraciam Rudyarda na miesto v poličke a vedľa neho si všimnem nevelkú knihu v tvrdej väzbe. Uvedomím si, že je to denník, ktorý mi dala matka na Vianoce niekoľko mesiacov predtým, ako som prvý raz prišiel do Pandory. Sedem mesiacov som si svojím vtedajším vzletným štýlom vytrvalo robil denné záznamy. Ako všetci tínedžeri bol som presvedčený, že moje myšlienky a pocity sú jedinečné a prelomové, že žiadny človek predom mnou takto nezmýšľal.

Smutne potrasím hlavou a vzdychnem si nad svojou naivitou ako starý muž. Denník som nechal tu, keď sme sa vracali domov do Anglicka po tom dlhom lete na Cypre. A teraz, po desiatich rokoch, ho znova držím v omnoho väčších rukách. Memoáre mojich posledných mesiacov, ktoré som prežil ako dieťa, predtým, než ma život vtiahol do dospelosti.

Beriem so sebou denník, vychádzam z izby a stúpam na poschodie. Kráčam po tmavej nevzdušnej chodbe a dumám, v ktorej spálni sa ubytujem. Zhlboka sa nadýchnem a zamierim k jej izbe. Pozbieram všetku odvahu a otvorím dvere. Možno je to moja predstavivosť – čo iné by to mohlo byť po toľkých rokoch? – no som si istý, že moje zmysly opantá vôňa parfumu, ktorý raz mala na sebe...

Rázne zatvorím dvere, ešte nedokážem otvoriť Pandorinu skrinku spomienok, ktoré by vyleteli z každej z týchto izieb, a vraciam sa na prízemie. Vidím, že sa zvečerilo a vonku je tma ako v rohu. Pozriem sa na hodinky a posuniem si ich o dve hodiny dopredu podľa tunajšieho času. Uvedomím si, že je takmer deväť a v žalúdku mi škvrka od hladu.

Vyberiem si z kufra auta batožinu a v špajze poukladám zásoby, ktoré som si kúpil v neďalekej dedine. Potom si vezmem chlieb, syr feta, nepríjemne teplé pivo a zamierim na terasu. Večerné ticho občas preruší ospalá cikáda. Sedím vonku, popíjam pivo a premýšľam, či to bol naozaj dobrý nápad prísť o dva dni skôr ako ostatní. Meditovanie mi skutočne ide – až tak, že sa ma niekto nedávno spýtal, či to nechcem robiť profesionálne. Táto myšlienka ma aspoň rozosmeje.

Aby som už toľko nerozoberal svoju situáciu, otvorím denník a prečítam si venovanie na prvej strane.

Najdrahší Alex, veselé Vianoce! Skús si robiť pravidelné zápisky. Možno to bude pre teba zaujímavé čítanie, keď budeš starší.

S láskou, mama

„Nuž mami, dúfam, že máš pravdu.“ Mdlo sa usmievam a preskočím strany svojej vážnej básnickej tvorby, až prídem na začiatok júla. A pri slabom svetle jedinej žiarovky, ktorá nado mnou visí z pergoly, začínam čítať.

Jül 2006

Piletty

ALEXOV DENNÍK

10. júla 2006

Moja tvár je dokonale okrúhla. Som si istý, že by ste ju dokázali narysovať kružidlom. Iba kde-tu by ste museli naznačiť hranu. Neznášam ju.

Vnútri kruhu mám líca guľaté ako jablká. Keď som bol mladší, dospelí ma za ne ťahali. Chytili mi ich medzi prsty a stlačili. Nevedomovali si, že moje líca nie sú jablká. Jablká sú neživé. Sú tvrdé a necítia bolesť. Ak sú otlčené, tak iba na povrchu.

Ale mám pekné oči, aby ste vedeli. Menia farbu. Moja matka hovorí, že keď som čulý a neposedný, sú výrazne zelené. Keď som v strese, nadobudnú odtieň Severného mora. Osobne, myslím si, že sú skôr sivé, ale sú dosť veľké a majú tvar broskyňovej kôstky. Pekne ich lemuje moje obočie, mám ho tmavšie než vlasy, ktoré sú dievčensky plavé a rovné ako slama.

Práve hľadím do zrkadla. V očiach ma pália slzy, lebo keď nehládím na svoju tvár, môžem si predstavovať, že som, kto len chcem. Svetlo v miniatúrnej kúpeľni na palube je ostré, svieta mi nad hlavou ako svätožiara. Zrkadlá v lietadlách sú najhoršie. Vyzeráte v nich ako dvetisícročná mŕtvoľa, ktorú práve vykopali.

Pod tričkom nad šortkami mi prevísa brucho. Zaborím doňho prsty oboch rúk a miesim ho, až vyzerá presne ako púšť Gobi. Vytváram pieskové duny s malými priehlbami a kopcami, na ktorých by kde-tu mohla vyrásť palma ako v oáze.

Potom si dôkladne umyjem ruky.